

WEET U WAT U WILT?

'Dit soort bijeenkomsten geven, is *community care*'

Mensen bewust maken dat nadenken en praten over hun wensen rondom het levenseinde een goed idee is. Dat was het doel van de publieksbijeenkomsten 'In gesprek met de burger'.

'Ik ben hier omdat ik goed op de hoogte wil blijven. Wat zijn de mogelijkheden? Ik vind dat het taboe de wereld uit moet, zelf ben ik niet bang voor de dood. Je hoeft niet alle punten en komma's vast te leggen, maar wel over de grote lijnen nadenken.' – deelnemer bijeenkomst

Met de publieksbijeenkomsten worden bezoekers geïnformeerd over de mogelijkheden van palliatieve zorg, maar ook aangemoedigd om hun wensen en zorgen te bespreken met hun naasten en de huisarts. Het viel Lydia Ketting-Stroet, die tot september 2023 werkte als huisarts, bij haar bijeenkomsten in Utrecht op hoeveel onwetendheid er nog is. "Het is echt opvallend hoe vaak mensen géén idee hebben wat er mogelijk is of wat een hospice is, bijvoorbeeld."

'In gesprek met de burger' was een project met subsidie van ZonMw uit het programma 'Palliantie. Meer dan zorg' van VWS. In Utrecht zijn 13 bijeenkomsten georganiseerd tussen maart 2021 en november 2022, in Zuidoost-Utrecht ook 13. Het Amsterdam UMC liet onderzoek meelopen. De resultaten zijn veelbelovend. Ruim 90 procent van de landelijke deelnemers was positief over de bijeenkomsten. Twee derde van de bezoekers sprak binnen een half jaar met hun naasten over hun wensen rondom het levenseinde, een kwart met hun huisarts.

Rol van de huisarts

Ongeveer de helft van de bijeenkomsten werd georganiseerd door huisartsen, die via hun patiëntenbestand deelnemers werven. De andere helft werd door andere zorgprofessionals en vrijwilligers georganiseerd. Zij werven via kanalen zoals flyers, de pers, via via, etc. In Utrecht werd ook voorlichting gegeven aan een aantal groepen Turkse en Marokkaanse ouderen.

Duidelijk was dat deelnemers werven via een 'bekend gezicht' het makkelijkst was. Vooral het patiëntenbestand van de huisarts leent zich daar goed voor, maar het kan ook een geestelijk verzorger zijn, iemand van de ouderenbond of de kerk die de achterban aanspreekt. In Zuidoost ging werven via andere kanalen voorspoediger dan in de stad, bijvoorbeeld omdat er meer goed gelezen huis-aan-huis-bladen zijn.

De rol van de huisarts als spil voelde logisch voor veel betrokken zorgverleners, zowel bij het werven als bij de organisatie. Voor Brenda Ott, waarnemend huisarts in Zeist, is de huisarts überhaupt belangrijk in dit verhaal. "Je wilt immers dat mensen met hun huisarts in gesprek gaan over hun wensen en grenzen." Lydia Ketting-Stroet vindt dat het een vaste plek moet krijgen in de

huisartsenzorg. "We willen proactieve zorgplanning verbeteren en behandelwensen voor de toekomst structureel goed noteren in de dossiers."

Marja de Jong, verpleegkundig specialist in huisartsenpraktijk Tuinwijk in Utrecht, zou het mooi vinden als het normaal wordt in de wijk om hierover te praten. "Om samen met je collega-zorgverleners in de wijk zulke bijeenkomsten te doen, is echt de *community care* die we willen."

Borging

De netwerken palliatieve zorg in Midden-Nederland hebben een subsidieaanvraag gedaan bij NPPZ-II (Nationaal Programma Palliatieve Zorg) en die is toegekend. Robin Zuidam zal tot eind 2024 in kaart brengen welke initiatieven er op dit moment lopen rond ouder worden en wensen rondom het levenseinde, om die met elkaar te kunnen verbinden. In Utrecht stad wordt door huisartsenorganisatie Sterkzorg gewerkt aan borging van het project. Yvonne Pijnacker, stadscoördinator ouderenzorg: "Wat ons betreft zou er op wijkniveau elke twee, drie jaar een voorlichtingsbijeenkomst moeten zijn voor de ouderen."

Het Amsterdam UMC heeft een toolkit ontwikkeld en gaat instructievideo's maken, bijvoorbeeld hoe je een bijeenkomst kunt organiseren en waar je op moet letten als gespreksleider. Leuk is dat 'onze' Weet u wat u wilt-stijl hierin is overgenomen. Ook in de regio Utrecht stad en Zuidoost-Utrecht is de toolkit beschikbaar. Behalve de PowerPoint-presentatie zit daarin ook bv een flyer en een gebruikshandleiding voor de website.

'Het leven is kwetsbaar. Wanneer ben ik aan de beurt? Ik wil er eigenlijk niet over nadenken, maar erover nadenken hoeft niet alleen verdrietig te zijn. Het gaat over wat je belangrijk vindt in het leven.' – deelnemer bijeenkomst

Meer weten?

Mail voor meer informatie Mirjam Velting m.velting@careyn.nl, coördinator Netwerken Palliatieve Zorg Utrecht stad en Zuidoost-Utrecht. U vindt ook meer informatie op www.weetuwatuwilt.nl.

